

Súd: Okresný súd Veľký Krtíš
Spisová značka: 14P/32/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6221200681
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Tomáš Minárik
ECLI: ECLI:SK:OSVK:2021:6221200681.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Veľký Krtíš sudcom JUDr. Tomášom Minárikom vo veci starostlivosti o maloletého Q. V., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom Z., t. č. I. Q.-C. I. I., miesto výkonu P. N. A. O. W. P., zastúpeného opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš, dieťa matky: S. Q., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom Z. a otca: T. V., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom Z.e, t. č. Ú., I. XX, D. D. - J., takto

rozhodol:

I. Súd n a r i a d ť u j e nad maloletým dieťaťom ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Súkromnom liečebno-výchovnom sanatóriu Senec, miesto výkonu Centrum pre deti a rodiny Chrastince.

II. Otec mal. dieťaťa je p o v i n n ý prispievať na výživu mal. dieťaťa výživným v sume 70,00 Eur vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred na účet Súkromného liečebno-výchovného sanatória Senec, počnúc dňom 18. 03. 2021.

III. Zročné výživné od 18. 03. 2021 do 29. 09. 2021 na mal. dieťa v sume 451,61 Eur súd povoľuje otcovi splácať v pravidelných mesačných splátkach vo výške 25,00 Eur na účet Súkromného liečebno-výchovného sanatória Senec, vždy do 20-teho dňa v mesiaci počnúc mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom nadobudne tento rozsudok právoplatnosť, s tým, že v prípade nezaplatenia čo len jednej zo splátok sa stane splatným celý zostatok dlhu.

IV. Matka mal. dieťaťa je p o v i n n á prispievať na výživu mal. dieťaťa výživným v sume 70,00 Eur vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred na účet Súkromného liečebno-výchovného sanatória Senec, počnúc dňom 18. 03. 2021.

V. Zročné výživné od 18. 03. 2021 do 29. 09. 2021 na mal. dieťa v sume 451,61 Eur súd povoľuje matke splácať v pravidelných mesačných splátkach vo výške 25,00 Eur na účet Súkromného liečebno-výchovného sanatória Senec, vždy do 20-teho dňa v mesiaci počnúc mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom nadobudne tento rozsudok právoplatnosť, s tým, že v prípade nezaplatenia čo len jednej zo splátok sa stane splatným celý zostatok dlhu.

VI. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Uznesením č. k. 14P/32/2021-5 zo dňa 28. 04. 2021 začal tunajší súd konanie o uloženie výchovného opatrenia maloletému na tom skutkovom základe, že uznesením Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 14P/20/2021-6 zo dňa 15. 03. 2021 bol maloletý dočasne zverený do starostlivosti Súkromného liečebno-výchovného sanatória Senec, miesto výkonu Centrum pre deti a rodiny Chrastine (ďalej aj „CDR“), pretože dňa 17. 03. 2021 mali uplynúť účinky výchovného opatrenia, ktoré v CDR maloletý vykonával, s maloletým sa ku koncu pobytu vyskytli výchovné problémy a jeho rodičia zatiaľ neboli

schopní zvládnuť starostlivosť o neho. Vzhľadom k tomu, že neodkladným opatrením došlo len k dočasnému umiestneniu maloletého, je potrebné ďalej konať o uložení výchovného opatrenia maloletému.

2. Súd vo veci nariadil pojednávanie na 29. 09. 2021, na ktorom opatrovník maloletého uviedol, že situácia u matky sa žiadnym spôsobom nezmenila. Hoci by teoreticky mohla zabezpečovať starostlivosť o maloletého, žiadnym spôsobom sa o maloletého ani o ostatné svoje deti nezaujíma od minulých Vianoc, je naďalej vídaná s bezdomovcami a často v podnapitom stave vo Veľkom Krtíši a v jeho okolí. Preto opatrovník navrhol, aby nad maloletým bola nariadená ústavná starostlivosť, ktorá by sa vykonávala v Súkromnom liečebno-výchovnom sanatóriu Senec, miesto výkonu Centrum pre deti a rodiny Chrastince.

3. Otec a ani matka napriek tomu, že boli riadne predvolaní na pojednávanie vo veci, sa na toto bez ospravedlnenia nedostavili ani sa písomne k veci nevyjadrili. S poukazom na §§ 30 a 31 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj „CMP“), v zmysle ktorých po začatí konania postupuje súd tak, aby bola vec v čo najkratšom čase prejednaná a rozhodnutá, a to aj vtedy, ak sú účastníci nečinní, súd vec prejednal a rozhodol aj v neprítomnosti otca a matky mal. dieťaťa, ktorí žiadnym spôsobom záujem o toto konanie neprejavili.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa so správou opatrovníka z prešetrenia pomerov na č. I. 10 , rozhodnutiami Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 14P/20/2021-6 zo dňa 15. 03. 2021, č. k. 14P/57/2021-4 zo dňa 17. 06. 2021, č. k. 13P/30/2021-53 zo dňa 10. 09. 2021 a č. k. 3T/4/2020-134 zo dňa 14. 01. 2020, obsahom spisu 13P/30/2021, a to lustráciou otca v ZVJS, správou ÚPSVaR Veľký Krtíš na č. I. 29, odpoveďou Sociálnej poisťovne na č. I. 38 a správou z prešetrenia pomerov na č. I. 35 a zo spisu 14P/30/2021 zápisnicou z pojednávania dňa 27. 09. 2021, pričom zistil nasledovný skutkový stav:

5. Uznesením Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 14P/20/2021-6 zo dňa 15. 03. 2021 tunajší súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletého s účinnosťou od 18. 03. 2021 dočasne zveril do starostlivosti Súkromného liečebno-výchovného sanatória Senec, Centrum pre deti a rodiny Chrastince. V odôvodnení svojho rozhodnutia okrem iného uviedol: „Okresný súd Veľký Krtíš uznesením č. k. 14P/31/2020-76 zo dňa 24.8.2020 nariadil maloletému Q. (a jeho bratovi) výchovné opatrenie na zabezpečenie odbornej diagnostiky, a to pobyt v Súkromnom liečebnom výchovnom sanatóriu Senec na dobu 6 mesiacov odo dňa právoplatnosti tohto uznesenia, s odôvodnením, že u obidvoch maloletých sa vyskytujú poruchy správania, pričom maloletému Q. boli stanovené viaceré psychiatrické diagnózy, aj predpísaná liečba. Z vyjadrenia otca na prípadovej konferencii a z vyjadrenia matky na pojednávaní vyplýva, že predpísanú liečbu nevedeli maloletému pre jeho nespoluprácu podávať a zo sociálnej správy o dieťati vyplýva, že rodičia na následnú kontrolu k pedopsychiatrovi po prepustení maloletého z hospitalizácie nešli. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 17.9.2020 a vzhľadom na vymedzený čas jeho trvania (6 mesiacov odo dňa právoplatnosti uznesenia) jeho účinky uplynú 17.3.2021. Ďalej bolo zistené, že hoci po umiestnení maloletého do CDR Senec a po jeho adaptácii došlo k zlepšeniu správania maloletého, a to až do takej miery, že bol najskôr preradený do 3. skupiny s voľnejším režimom a v januári 2021 dosiahol status excelenta, čo je najvyššie možno ohodnotenie v zariadení, v druhej polovici februára došlo ku zhoršeniu, javil sa viac utiahnutý, pesimisticky naladený, odmietal však o tom s kýmkoľvek hovoriť. Dňa 22.02.201 spolu s inými chlapcami zo skupiny zo zariadenia Q. utiekol a zdržiaval sa na neznámom mieste, pričom sa jednalo už o jeho tretí útek zo zariadenia, vzhľadom ku ktorej skutočnosti zariadenie navrhuje, aby maloletý v predmetnom zariadení zotrval. Ďalej bolo zistené, že otec maloletého sa naďalej nachádza vo výkone trestu odňatia slobody (kde by mal zotrvať do 2.10.2022), t.j. starostlivosť o maloletého t.č. zabezpečovať nemôže, a z odôvodnenia uznesenia tunajšieho súdu č. k. 13P/31/2020-72 zo dňa 14.8.2020 (ktorým súdu nariadil výchovné opatrenie pobytovou formou jeho sestry) skutočnosť, že v tom čase ani jeden z rodičov nezabezpečoval riadnu starostlivosť o svoje mal. deti nakoľko otec bol vo výkone trestu odňatia slobody a matka nemala vhodné podmienky (najmä finančné a bytové) starostlivosť o svoje deti zabezpečovať. Vzhľadom k všetkému už vyššie uvedenému je potrebné vykonať rozsiahlejšie dokazovanie, v rámci ktorého bude súd skúmať jednak možnosti a schopnosti matky zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého (a jeho súrodencov), a to osobitne vzhľadom na problémy v správaní, ktoré sa u maloletého vyskytli, ďalej prejavy toho nevhodného správania a možnosti jeho zvládania, či už v domácnosti matky (za prípadného uloženia niektorého z výchovných opatrení podľa § 37 ods. 2 ZR) alebo v ústavnom zariadení. Za účelom vykonania tohto dokazovania je potrebné zahájiť konanie o nariadenie výchovného opatrenia, ktorého záverom môže byť tak zverenie maloletého do osobnej starostlivosti matky napr. za

uloženia dohľadu, či iného výchovného opatrenia, opätovné uloženie výchovného opatrenia podľa § 37 ods. 3 ZR alebo v krajnom prípade i nejaká z foriem náhradnej starostlivosti. Nakoľko však výchovné opatrenie, na základe ktorého bol maloletý umiestnený v CDR Senec stratí platnosť už dňa 17. 3. 2021, dospel súd k záveru, že je potrebné s poukazom na § 325 ods. 1 CSP nariadiť neodkladné opatrenie, ktorým bude maloletý počnúc dňom 18. 3. 2021 dočasne zverený do starostlivosti CDR Senec, kde sa aj doteraz na základe výchovného opatrenia nachádza.“. Uznesením č. k. 14P/57/2021-4 zo dňa 17. 06. 2021 zrušil tunajší súd neodkladné opatrenie nariadené uznesením č. k. 14P/20/2021-6 zo dňa 15. 03. 2021 ku dňu 01. 07. 2021 a zároveň nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletého dočasne zveril do starostlivosti Súkromného liečebno-výchovného sanatória Senec, miesto výkonu Centrum pre deti a rodiny Chrastine z dôvodu zachovania rodinných väzieb maloletého, keďže v tomto zariadení sa nachádzali jeho dvaja súrodenci (T. O. S. V.).

6. Rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 13P/30/2021-53 zo dňa 10. 09. 2021 bola nad ďalším dieťaťom rodičov mal. T. V., nar. XX. XX. XXXX nariadená ústavná starostlivosť v Súkromnom liečebno-výchovnom sanatóriu Senec, miesto výkonu Centrum pre deti a rodiny Chrastine a obaja rodičia boli zaviazaní prispievať na výživu maloletého výživným v sume po 80 Eur mesačne. V odôvodnení súd uzavrel, že ani jeden z rodičov nedokáže zabezpečovať starostlivosť o maloletého. V uvedenom konaní podal opatrovník maloletého správu zo šetrenia pomerov na č. l. 35 zo dňa 12. 07. 2021, z ktorej vyplynulo, že matka nebola opatrovníkom napriek opakovaným pokusom v rámci šetrenia zastihnutá. V domácnosti svojej matky a brata, kde bývala predtým, sa objaví len príležitostne a podľa vyjadrenia jej brata by sa mala zdržiavať v obci Pôtor, kde má nového partnera alebo v okolí okresného mesta s bezdomovcami. Matka je vídaná vo Veľkom Krtíši pri nákupných strediskách, niekedy aj v značne podnapitom stave. O maloleté deti umiestnené v Centre pre deti a rodiny Chrastince neprejavuje žiadne záujem, osobný kontakt s nimi mala cez vianočné prázdniny (od 18. 12. 2020 do 07. 01. 2021) a od februára 2021 sa na deti neinformuje ani u opatrovníka.

7. Zo zápisnice o pojednávaní v konaní tunajšieho súdu sp. zn. 14P/30/2021 zo dňa 27. 09. 2021 vyplynulo, že súd vo veci starostlivosti o ďalšie dieťa rodičov mal. S. V., nar. XX. XX. XXXX vyhlásil rozsudok, ktorým nad maloletou nariadil ústavnú starostlivosť v Súkromnom liečebno-výchovnom sanatóriu Senec, miesto výkonu Centrum pre deti a rodiny Chrastine a obidvoch rodičov zaviazal prispievať na jej výživu výživným vo výške po 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z. z. mesačne.

8. Z trestného rozkazu tunajšieho súdu č. k. 3T/4/2020-134 zo dňa 14. 01. 2020 vyplynulo, že otec maloletého bol odsúdený za prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 odsek 1, odsek 2 písmeno a) Trestného zákona (ďalej aj „Tr. zák.“) s poukazom na § 139 ods. 1 písm. f) Tr. zák. a za prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 odsek 1 Tr. zák. a bol mu uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 28 mesiacov nepodmienečne. Podľa lustrácie ZVJS je vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Banská Bystrica - Kráľová od 03. 06. 2020 s predpokladaným skončením trestu 02. 10. 2022 a podľa oznámenia ÚVTOS Banská Bystrica - Kráľová (č. l. 32 spisu 13P/30/2021) sa jeho mzda vo výkone trestu odňatia slobody predstavuje v priemere 137,74 Eur.

9. Podľa správy ÚPSvaR Veľký Krtíš (č. l. 32 spisu 13P/30/2021) matka poberá dávku v hmotnej núdzi vo výške 67,80 Eur mesačne. Podľa správy Sociálnej poisťovne (č. l. 38 spisu 13P/30/2021) matka ani otec nepoberajú dôchodkové, nemocenské, úrazové dávky ani dávky v nezamestnanosti.

10. Zo správy opatrovníka z prešetrenia pomerov v prejednávanej veci (č. l. 10 spisu) vyplynulo, že maloletý Q. má v Súkromnom liečebno-výchovnom Sanatóriu Senec stabilné správanie a dlhodobo dobré hodnotenie. Rešpektuje authority a správa sa slušne. Matka maloletého nebola opakovane opatrovníkom zastihnutá v domácnosti svojej matky v obci Glabušovce, kde predtým rodina bývala, pričom dňa 18. 03. 2021 stará matka maloletých S. Q., nar. XX. XX. XXXX a brat matky S. Q., nar. XX. XX. XXXX zhodne uviedli, že sa v ich domácnosti nezdržiava a nemajú vedomosť o tom, kde sa zdržiava. Dňa 04. 05. 2021 nebola matka opätovne zastihnutá a stará matka sa vyjadrila, že doma sa ukázala asi pred týždňom a odvtedy sa pravdepodobne zdržiava vo Veľkom Krtíši. Matka približne posledné tri mesiace nejaví o maloletého Q. žiaden záujem. Maloletý sa kontaktuje iba so svojim otcom, ktorý je vo výkone trestu odňatia slobody

11. Súd vec právne posúdil podľa ustanovenia § 44 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej aj „ZR“), v zmysle ktorého je náhradná starostlivosť viaceru osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté deti v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť, v spojení s § 54 ods. 2 písm. b/ a c/ ZR, podľa ktorého súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka, alebo uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>> ZR nevedlo k náprave.

12. V prejednávanej veci bolo jednoznačne preukázané, že ani jeden z rodičov dlhodobo nezabezpečuje starostlivosť o maloletého, keď otcovi v zabezpečovaní tejto starostlivosti bráni objektívna prekážka (výkon trestu odňatia slobody, ktorý by mal byť ukončený 02. 10. 2022) a matka nemá o zabezpečenie starostlivosti o svoje maloleté dieťa žiadny záujem. Z vykonaného dokazovania totiž vyplynulo, že matka nevyužila čas, ktorý jej bol poskytnutý po umiestnení maloletého do zariadenia na základe uznesenia tunajšieho súdu č. k. 14P/31/2020-76 zo dňa 24. 08. 2020 o výchovnom opatrení a ani čas od 18. 03. 2021 odkedy sa maloletý nachádza v CDR na základe neodkladných opatrení (t. j. spolu jeden rok) na to, aby si zabezpečila pravidelný zdroj príjmu a bytové podmienky na zabezpečenie starostlivosti o maloletého. Naopak, matka dlhodobo nie je zamestnaná, a nemá žiaden príjem. Nezdržiava sa v mieste svojho trvalého bydliska a potuluje sa po meste Veľký Krtíš často v podnapitom stave. Matka zároveň rezignovala aj v záujme o maloletého, keď od februára 2021 sa o maloletého nebola informovať ani na ÚPSVaR Veľký Krtíš a rovnako neprejavila ani žiadny záujem o súdne konanie, v ktorom bola otázka ďalšej osobnej starostlivosti o maloleté dieťa riešená. Vzhľadom k uvedenému dospel súd k záveru, že nakoľko otec osobnú starostlivosť o maloletého zabezpečovať nemôže a matka, nielen, že nemá zabezpečené podmienky na starostlivosť o maloletého (bytové, zárobné), ale neprejavuje ani žiadny záujem o svoje dieťa, nebolo možné maloletého zveriť do osobnej starostlivosti matky za uloženia výchovného opatrenia podľa § 37 ods. 2 ZR a na mieste nebolo ani uloženie výchovného opatrenia podľa § 37 ods. 3 písm. b/ ZR na zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa. Vzhľadom k uvedenému súd nad mal. s poukazom na § 54 ods. 2 písm. b/ a c/ ZR nariadil ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v CDR, t. j. v zariadení, v ktorom sa maloletý aj v súčasnosti nachádza, v ktorom pobyt maloletému vyhovuje a v ktorom zariadení už došlo k pozitívnym zmenám v správaní maloletého, čo bol jeden z dôvodov nariadenia výchovného opatrenia uznesením tunajšieho súdu č. k. 14P/31/2020-76 zo dňa 24. 08. 2020, a teda pobyt maloletému v uvedenom zariadení jednoznačne prospieva.

13. Podľa § 81 ods. 1 ZR, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

14. Podľa § 81 ods. 2 ZR, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

15. Podľa § 62 ods. 1, 2, 4 a 5 ZR plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

16. Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného

prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie (ust. § 75 ods. 1 ZR).

17. Pokiaľ sa jedná určenie vyživovacej povinnosti otca k maloletému, otec sa dlhodobo nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, kde dosahuje priemerný čistý zárobok 137,74 Eur. Otec má okrem maloletého ešte vyživovaciu povinnosť k maloletému Q., nar. XX. XX. XXXX a mal. S., nar. XX. XX. XXXX. Pri hodnotení jeho osobnej a majetkovej situácie súd vychádzal z platnej právnej úpravy (najmä § 75 ods. 1 ZR) ako aj z aktuálnej rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu SR, ktorý napr. v rozsudku sp. zn. 3 Cdo 236/2018 vyslovil, že „Pri uplatnení princípu potenciality príjmov osoby povinnej platiť výživné oprávnenej osobe súd neprihliada len na skutočné (faktické) príjmy povinného, ktoré dosahuje v čase vyhlásenia rozsudku, ale vychádza z jeho potenciálnych príjmov, to znamená príjmov, ktoré povinný (potenciálne) mohol mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce. Tento princíp sa uplatňuje aj vtedy, keď povinný svojím konaním berie na seba neprimerané majetkové riziká, zahŕňajúce aj takú činnosť, ktorá ohrozuje dosiahnutie príjmu, prípadne vedie až k strate jeho príjmu a tým aj k strate možnosti platiť výživné. Na zníženie (stratu) príjmu povinného súd prihliada len v prípade jednoznačného preukázania takého dôležitého dôvodu, ktorý vznikol objektívne bez zavinenia povinného. Obdobné negatívne dopady na možnosť platiť výživné, aké má konanie povinného, ktorým sa sám bez vážneho dôvodu (nie v dôsledku objektívnych príčin ním nezavinených), vzdal doterajšieho výhodnejšieho zamestnania (s vyšším príjmom) a zamenil ho za zamestnanie menej výhodné, kde dosahuje nižší príjem (§ 75 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine), má úmyselné protiprávne konanie povinného majúceho znaky trestnej činnosti, za ktoré bol vzatý do väzby a následne mu bol súdom uložený nepodmienečný trest odňatia slobody, pri výkone ktorého došlo k poklesu alebo až strate jeho príjmov.“ Vzhľadom k uvedenému je u otca mal. nutné konštatovať, že v jeho možnostiach a schopnostiach bez ohľadu na jeho najvyššie dosiahnuté vzdelanie, pracovné návyky a skúsenosti rozhodne je dosahovať príjem aspoň na úrovni minimálnej mzdy v Slovenskej republike (ktorej výška podľa § 1 písm. a/ zákona č. 663/2007 Z. z. predstavuje 663 Eur brutto), keď dôvodom, pre ktorý otec v súčasnosti dosahuje príjem len cca 137,7 Eur je jeho právoplatné odsúdenie za úmyselný trestný čin (prečin ublíženia na zdraví a prečin nebezpečného vyhrážania). Podľa názoru súdu je potom v možnostiach otca z predmetného príjmu uhradiť všetky svoje odôvodnené potreby, výživné na zvyšné dve maloleté deti (ktoré bolo určené rozhodnutiami tunajšieho súdu na 80 Eur a 30 % zo sumy životného minima) a plniť si vyživovaciu povinnosť k maloletému v sume 70 Eur mesačne, čo primerane zodpovedá odstupňovaniu výšky výživného vzhľadom na vek jednotlivých maloletých detí T. - 17 rokov, Q. - 16 rokov a S. - 8 rokov. Spolu tak vyživovacia povinnosť otca na všetky jeho deti dosahuje necelých 180 Eur mesačne, čo je schopný z potenciality na úrovni aspoň minimálnej mzdy uhradiť.

18. Obdobné závery, aké boli vyslovené vyššie vo vzťahu k otcovi maloletého, možno vzťahovať i na matku maloletého, ktorá má okrem maloletého rovnako dve vyživovacie povinnosti k totožným deťom ako je tomu u otca maloletého určené na rovnakej úrovni 80 Eur na mal. T. a 30 % zo sumy životného minima na mal. S.. Hoci matka v súčasnosti nie je zamestnaná, z dokazovania nevyplývajú žiadne zdravotné ani iné obmedzenia, ktoré by jej bránili pracovať. Je preto aj v jej možnostiach a schopnostiach dosahovať príjem aspoň na úrovni minimálnej mzdy v Slovenskej republike, teda 663 Eur brutto. Nie je totiž možné opomíňať, že pri určovaní vyživovacej povinnosti sa na strane povinného rodiča prihliada na jeho schopnosti a tiež možnosti, teda na to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosť, zručnosti, pracovné skúsenosti i situáciu na trhu práce. Zásada, že nerozhodujú skutočné zárobkové a majetkové pomery rodičov, ale ich reálne zárobkové a majetkové možnosti, plynú z toho, že je povinnosťou rodičov, aby venovali všetky sily na dôsledné zaistenie výživy svojich detí a vyvarovali sa každého konania, ktoré má negatívny dopad na možnosť zabezpečenia výživy detí. V opačnom prípade (vychádzajúc zo fakticity príjmu) by súd, ak by nemal preukázaný reálny príjem povinného rodiča musel určovať výživné podľa § 62 ods. 3 ZR, t. j. na sumu 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z. z. (čo v súčasnosti predstavuje sumu 29,87 € mesačne), a teda v živote, či v konaní pasívny rodič by zo svojej pasivity vyťažil i to, že by mu súd určil výživné v najnižšej prípustnej výške, čo by bolo zároveň v zjavnom rozpore so záujmom maloletého dieťaťa na tom, aby boli zabezpečené materiálne podmienky potrebné na jeho zdravý vývoj a vývin. Vzhľadom k uvedenému mal súd za to, že i v možnostiach matky je z príjmu, ktorý je schopná dosahovať, uhradiť všetky svoje odôvodnené potreby, výživné na zvyšné dve maloleté deti a plniť si vyživovaciu povinnosť k maloletému

v sume 70 Eur mesačne čo primerane zodpovedá odstupňovaniu výšky výživného vzhľadom na vek jednotlivých maloletých detí ako súd uviedol vyššie. Spolu tak vyživovacia povinnosť matky, rovnako ako u otca, dosahuje necelých 180 Eur mesačne, čo je schopná z potenciality na úrovni aspoň minimálnej mzdy uhradiť.

19. Súd určil počiatok vyživovacej povinnosti obidvoch rodičov k mal. ku dňu, ktorým po ukončení výchovného opatrenia bol maloletý dočasne odovzdaný do starostlivosti CDR (18. 3. 2021). Súd v tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutie R 4/1987, podľa ktorého sa počiatok vyživovacej povinnosti spravidla stanovuje od právoplatnosti rozsudku o zverení dieťaťa do výchovy iného občana ako rodiča, pričom k skoršiemu dátumu sa dá počiatok vyživovacej povinnosti upraviť v prípade, ak iný občan ako rodič prevzal dieťa do starostlivosti na základe predbežného (dnes neodkladného) opatrenia nariadeného súdom. Od vyššie uvedeného dátumu až do dňa rozhodnutia súdu vzniklo každému z rodičov na maloletého zročné výživné v sume 451,61 Eur [70 Eur x 6 mesiacov (od apríla 2021 až do septembra 2021) + 14 dní mesiaca marec 2021 (14 dní x 70 Eur/31 dní)]. Súd povolil obidvom rodičom vzhľadom na výšku zročného výživného zročné výživné splácať v mesačných splátkach po 25 Eur vždy do 20. dňa v mesiaci počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku, pod hrozbou straty výhody splátok.

20. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak, keď v konaní neboli tvrdené a ani súdom zistené žiadne tak špecifické okolnosti prípadu, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania niektorému z jeho účastníkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je p r í p u s t n é odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Veľký Krtíš.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a uvedie sa spisová značka. Okrem toho sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom mu bola uložená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.